

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע נופות** 62

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"אל תפן אל מנחתם"

קרח - אחד משלשת גלגולי קין שתוקנו ע"י משה

דיין ולית עלם אחרן ואין נתינת שכר טוב לצדיקים ואין פריעה מן הרשעים. ענה הבל ואמר לקין: "יש דין ויש דיין ויש עולם הבא ויש נתינת שכר טוב לצדיקים ויש פריעת עונש מן הרשעים".

ועל רקע דברים אלה היו ניצים על פני השדה וקם קין על הבל אחיו ושיקע אבן במצחו והרגו. (בראשית ד ח)

כתוב בתורה: "ויאמר ה' אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אבנכי".

ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה" (בראשית ד י). "דמי" - לא דם. "דמי" - דמו ודם זרעיותיו עד סוף הדורות כולם צועקים אלי מן האדמה. בזה לא נגמר הספור.

הקב"ה רוצה לתקן את קין, נותן לו אפשרות לתקן את עצמו וקין צריך להתגלגל עכשיו בשלשה אנשים. "שבצתים יקם קין" (בראשית ד כד), יקם - תקומה תהיה לקין.

ראשי תיבות יקם - יתרו, קרח, מצרי. הוא התגלגל במצרי שהכה את העברי במצרים. הוא התגלגל ביתרו חותן משה. הוא התגלגל בקרח שחלק על משה.

מה היה הספור עם המצרי? משה יוצא להסתכל ולראות באחיו ובסבלותם "וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו" (שמות פרק ב יא).

מי זה המצרי? גלגול קין! מי זה משה? גלגול הבל! הבל מתגלגל במשה.

נפגשים עוד פעם קין והבל, קין במצרי, הבל במשה והוא רואה איש מצרי מכה איש עברי מאחיו.

מאחיו - אחיו, אחיו קין. על מה הוא מכה את העברי? היתה אשה אחת שפרסם אותה הכתוב בכל התורה, מאברהם אבינו עד בנות מדין

הבל נולד עם שתי תאומות, שני גברים עם שלש נשים. קין אומר אני הבכור, בכור מקבל פי שנים, אז מגיע לי תאומה אחת שלך. הבל אומר לו, לא! למה? אתה אומר שבכורה קובעת ואני אומר לך שאכות קובעת. המחלוקת ביניהם מה קובע, מה חשוב בעיני ה', בכורה, יחוס, או אכות. מדוע? משום שקין הקריב קרבן ראשון והבל שנתקנא בו גם הקריב קרבן, אבל קין הביא "מפרי האדמה מנחה לד'" (בראשית ד ג), מהפסולת שבאדמה, הביא

פשתן. ואילו הבל הביא "מבכרות צאנו ומחלבה" (שם ד ד), מהמשובח. והקב"ה שעה לקרבנו של הבל ולא של קין.

תרגום יונתן בן עוזיאל מביא את ספור המקרה: אמר קין להבל אחיו: "בא ונצא לחוץ".

וכשיצאו שניהם לחוץ... ענה קין ואמר להבל: "מסתכל אני שהעולם נברא ברחמים, אך אינו משתלם בפרי המעשים הטובים ויש משוא פנים בדין. משום מה התקבל קרבנך וקרבני לא התקבל ברצון?"

ענה הבל ואמר לקין: "ברחמים נברא העולם והוא משתלם בפרי המעשים הטובים ואין משוא פנים בדין. ומשום שהיו פירות מעשי טובים משלך וקודמים לשלך, התקבל קרבני ברצון". ענה קין ואמר להבל: "לית דין ולית

כח האדם היהודי בתפילתו גדול ביותר אצל הקב"ה, עד שראינו בתורה שמשה רבינו במחלוקת עם קרח בקש מהקב"ה "אל תפן אל מנחתם" (במדבר פרק טז טו).

משה רבנו מבקש מהקב"ה שלא ישמע את התפילה של מי? של קרח ועדתו! קרח ועדתו חולקים על משה שנצטווה מפי הקב"ה לעשות את כל מה שעשה והוא מתפלל לקב"ה שלא ישמע לתפילתם של רשעים? אלא רואים מפה, שכח התפילה אפי' של אדם רשע ושחולק לא רק על משה אלא על הקב"ה, כח התפילה הוא כזה גדול שמשה רבנו צריך לחשוש ולבקש שלא יפנה אל התפילה שלהם וזהו כח התפילה של אדם שחוטא!

אם כן, מהו כח התפילה של מי שעושה מצוות ויותר ממנו מי שכוחו גדול בשמים כשהוא מרבה בעשיית מצוות?

הרה"ג ר' יחזקאל לוינשטיין המשגיח דפונוביז' מלמד אותנו בספרו 'אור יחזקאל' כך;

שנים שיש ביניהם מחלוקת לשם שמים - זו מחלוקת שמאי והלל.

מחלוקת שמאי והלל, ראשי תיבות משה. שם יש מחלוקת לברר האמת, תמיד תהיה ביניהם אהבה ואחווה כמו שהיתה עם שמאי והלל שהמחלוקת שלהם נועדה לבירור האמת, במצב זה ברגע קט תהיה בינם הסכמה, כי שניהם מבקשים את האמת.

אבל שנים שאין מחלוקתם לשם שמים - זו מחלוקת קרח ועדתו. שתבלע אותם האדמה כי הם לא רוצים את האמת, וזו מבחינת גאווה והתנצחות.

כל הויכוחים של הפילוסופים וה"חכמים" הם ויכוחים של התנצחות, מבחינת הגאווה, זו התנצחות, פן תוודע לו האמת וישתעבד.

קין והבל שני בניו של אדם הראשון. קין רצח את הבל. על מה? מה קרה? היה ביניהם ויכוח! קין נולד עם תאומה אחת,

שו"ת 'חברותא'

החיוב למחות, גם כשידוע, שלא ישמעו לו

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

מערכת 'חברותא' מיוחדת לגנזי המלך

שבת דף נ"ד ע"א

שאלה: פעמים רבות אני נתקל בדברים שכמומיה לי שיש בזה חובת מחאה, רצוני לברר האם גם כשידוע לי שלא יקבלו ממני עדין אני מחויב במצות מחאה או לא?

תשובה: בדף נ"ד ע"א פירשה הגמ' את דברי המשנה שנאמר בה: על רבי אלעזר בן עזריה שפרתו יצאה ברצועה שבין קרניה, שבאמת לא היתה הפרה שלו אלא של שכנתו ומתוך שלא מיחה בה נקראת על שמו. עוד אמרו בגמ': שכל מי שאפשר למחות באנשי ביתו או עירו או אפילו בכל העולם כולו ולא מיחה בהם, נתפס על עוונם.

אם יש עונש לאחר שמיחה

וכן כתב הרמב"ם (פ"ו מהל' דעות ה"ז): לאחר שהביא דיני התוכחה, שכל שבידו למחות ואינו ממחה, הוא נתפס בעוון אלו כולם שאפשר לו למחות בהם וכן כתב הסמ"ג (עשה י"א).

ומפשטות דברי הרמב"ם שהביא עונש מי שאינו מוחה בסיוע דיני התוכחה, מתבאר שעונש זה לא נאמר אלא אם לא קיים התוכחה כדינה, אבל אם קיים התוכחה כדינה, הרי הוא מנוקה מעון וכן הוא פשוט הלשון כל מי "שבידו" למחות ואינו ממחה.

כשידוע שלא יקבלו ממנו

כתב הסמ"ג (שם) שאם ברור לו שלא יקבלו תוכחתו צריך לשתוק, שחובה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע (יבמות ס"ה): כמו שנאמר (משלי ט-ז) "אל תוכח לץ פו ישנאך".

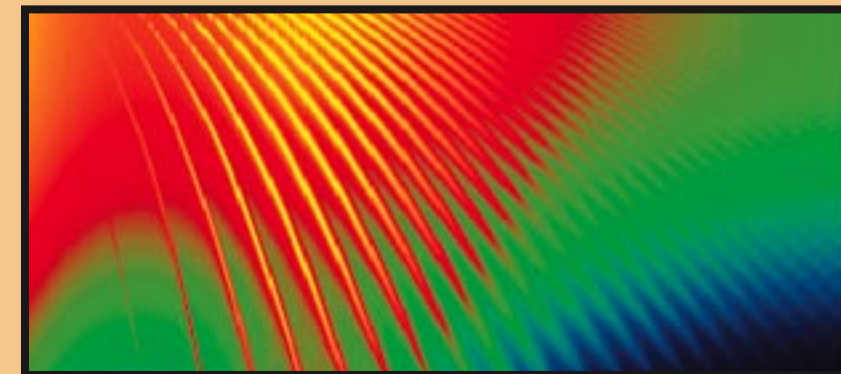
ומתבאר לדעת הסמ"ג: שגדר חיוב מצות תוכחה הוא כדי להפריש את חבירו מאיסור וכל שידוע שלא יקבלו ממנו אין עליו חובת תוכחה כלל ואדרבא מצוה הוא לשתוק, שהרי מצות התוכחה לדבריהם,

אינו אלא כדי להחזיר למוטב.

דעת היראים

אבל היראים (סימן רכ"ג) כתב: שאם העוברין מזידין וברור לו שלא יקבלו, אף על פי שפטור מעונש מכל מקום ממצות עשה ד'הוכח תוכיח' לא נפטר ואף על פי שמוסיף על עונשם על ידי מה שלא יקבלו כבר נאמר: 'הלעיטתה לרשע וימות'.

ומתבאר שגדר התוכחה להיראים, אינו כדי להחזירם למוטב, אלא חובה המוטלת על האדם למחות כשרואה דבר עבירה ולכן אפילו שהעוברין הם מזידיים ואפילו אם ברור לו למוכיח שלא יקבלו ממנו,

אף שפטור מעונש, מכל מקום ממצות עשה של 'הוכח תוכיח' לא נפטר ומחויב למחות ולכאורה יש מקום לומר שאף אם לא הוכיח כגדרי התוכחה המבוארים ברמב"ם (בינו לבין עצמו ובנחת) מכל מקום מצות תוכחה קיים בזה (אף שיתכן שלא יפטר מעונש שאפשר שאם יוכיחם כדיני התוכחה יקבלו ממנו, מכל מקום מצות תוכחה קיים, שהרי הוא דין על האדם כנתבאר בדברי היראים).

דעת הרמב"ם

הרמב"ם (שם) כתב: הרואה חבירו שחטא או שהוא הולך בדרך לא טובה, מצוה להחזירו למוטב ולהודיעו שהוא חוטא וכו' ומדייק הגר"א שלזינגר שליט"א (בספרו מי קמא על הסמ"ג שם) שגדר התוכחה להרמב"ם הוא כדי להחזירו למוטב וכל שידוע שלא יקבלו ממנו אין

דפסיקא דרבנים הדרך שתמיד משתנין פניו, אפילו לא דבר לו קשות, אבל אם דבר לו קשות עד שעי"ז נתבייש אפילו בינו לבין עצמו עובר על לאו זה. והגר"ם בספר המצות לרס"ג הקשה: אמאי אינו נכלל בהדי לאו 'דלא תוננו' ופירש שם עפי"ד הנמוק"י 'דלא תוננו' אינו אלא בחכם עו"ש והח"ח שם מפרש דעיקר לאו 'דלא תוננו' קאי אפילו אם המצטער אינו מתבייש עי"ז, רק צער בעלמא ואמרה תורה לאו 'דלא תשא' למימר דאפי' במקום הוכחה אסור ויעו"י בלח"מ פ"ו דעות ה"ח מנ"ל שמותר להוכיחו ברבים כשעובר בדברי שמים ויעו"י מנ"ח דאם עובר בדברים שבין אדם לחבירו אינו אלא הבע"ד בעצמו, אך אם חוטא לאחרים מותר ג"כ להכלימו וכתב שספרי הנביאים מלאים מזה ויש שהעירו שלא נמצא בספרי הנביאים וצ"ע. ■

עלי הגיון

זכות הרבים של קרח

קרח זכה שהתקדש שם שמים והתחזקה האמונה על ידו על פי הסנדלר רבי משה יעקב הכהן רביקוב זצ"ל

אמרו משמו של רבנו הקדוש האר"י ז"ל שקרח עתיד לעלות. כי המקרא (תהלים צב יג): "צדיק פתמו יפרח" סופי תיבות שלו: קרח.

ונראה לפרש המשך הכתובים (שם פסוק יד): "שתולים בבית ד' " כי הנה זכה שעל ידו נתקדש שם שמים ברבים ונתחזקה האמונה וזכות הרבים תלויה בו. השם יתברך אינו מקפח שכר כל בריה ובניו לא היו צריכים לכך שהרי עשו תשובה.

וזהו שאמר: "שתולים בבית ד' ", דהיינו עיקר השכר הוא בעולם הנשמות להנות מזיו השכינה; "בכצרות א-לקינו יפריחו" (שם). ועל כן אמר, ששכרו יהיה: "עוד ינוכחן בשיבה" (תהלים צב טו)

דלעתיד, יתעלה ויקוים בו: "ומתהומות הארץ תשוב תעלני" (תהלים עא כ). ■

דבר יום ביומו

ברכות התורה

ה. אם הפסיק בין 'ברכת התורה' ללמוד בדברים אחרים, אפילו יודע בבירור שלא הסיח דעתו, צריך לחזור ולברך. ומ"מ, יותר טוב שיכוין אחר"כ בברכת 'אהבה רבה' לצאת בזה ידי 'ברכת התורה'. וילמוד מעט אחר שסיים תפלתו. (סימן מ"ז סעיף ט' סק"ט)

סעי' ו' סק"ב

ז. תמיד תהיה תפלת האב והאם שגורה בפייה להתפלל על בניהם שיהיו לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות. ויכוין מאד בברכת 'אהבה רבה' וב'ברכת התורה' בשעה שאומרים 'ונהיה אנחנו וצאצאינו'. וכן כשאומר ב'זבא לציון' 'למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה'. (סימן מ"ז סק"י) ■

ד. נהגו לומר אחר ברכת התורה; פרשת 'ברכת כהנים' ומשנת 'אלו דברים שאין להם שעור' ומימרא ד'אלו דברים שאדם וכו'. (סימן מ"ז סעי' ט' ס"ק כ"א)

הרב יוסף הלפרין מיוחד לגנזי המלך

א. 'ברכת התורה' צריך להזהר בה מאד, שלא ללמוד עד שיברך. ויברך אותה בשמחה גדולה, ליתן הודאה; על שבחר בנו ונתן לנו כלי חמדתו. ומי שאינו נזהר בברכת התורה, עונשו גדול מאד. ואחז"ל שאינו זוכה ח"ו להיות לו, בן ת"ח עובר זה.

(סימן מ"ז סעי' א' ס"ק א' ב')

ב. נהגין להסמיך ברכת התורה, מיד אחר ברכת 'אלקי נשמה'. (סימן מ"ז ס"ק כ"ט)

ג. יותר טוב לומר 'הערב נא' עם וי"ו. ולענין ענית אמן, אחר 'לעסוק בדברי תורה', יש דעות בין האחרונים. ורוב האחרונים מצדידים שלא לענות אמן. ונכון שיברך המברך ברכה זו בלחש. (סימן מ"ז

פרשת קרח

וַיִּקַּח קֶרַח

כשמוסיפים לקרח את המלה רע, מתקבלת גימטריה של 'מחלוקת'

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד לגנזי המלך

קרח בשם; 'מקח רע' (סנהדרין קט ע"ב), כי סחורה גדולה נסתחר בעון המחלוקת הזה שעשה, שגרם להוליד מסחורה זו רעה בכל דור ודור;

וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קֵהָת בֶּן לֵוִי (במדבר ט"ז, א')

דרשו רז"ל (סנהדרין קט"ו): 'שלקח מקח רע לעצמו', היינו; שנדבק הרע עם שמו, דכשתוסיף על קרח חשבון רע עולה בגימטריא מחלוקת.

ובדרך הלצה י"ל, כי ודאי קרח חכם גדול היה וגם עשיר מופלג, ע"כ דימה כנפשו שהוא ראוי לנשיאות; ועתה ברור השפל הזה כל אחד שיש לו ריב ומצה עם אדם גדול ממנו אומר בלבו "אני כקרח, שהיה אדם גדול" ובאמת הוא שפל ונבזה ושפיר לקח קרח מקח רע לעצמו ע"י מחלוקתו, שכל שפל יאמר לדורות שהוא כקרח. וגם מרגלא בפי הבריות לומר על בעל מחלוקת 'האיש הזה הוא קרח' ויכונה תמיד בשם הזה וזה בזיון גדול לקרח, שהיה מיוחס וחכם.

וּבְנֵי קֶרַח לֹא מָתוּ (במדבר כ"ו, א')

בבן איש חי - ילקוט חמישאי: ונ"ל עפ"י מ"ש המפרשים רז"ל בפסוק (לקמן כ"ו, י"א): 'ובני קרח לא מתו', ר"ל; אע"פ שנאבד קרח מן העולם, עכ"ז בניו, הם תלמידיו שנקראים בניו ההולכים בעקבותיו ואורחותיו בענין המחלוקת, לא מתו, שבכל דור ימצאו בעלי מחלוקת ובניו נקראים, כי הוא כרה בור זה של מחלוקת.

ובזה פירשו מ"ש רש"י ז"ל; 'פרשה זו יפה נדרשת' (במדבר טז א), כלומר: כל פרשה של ספור ענינים שעברו, היא נדרשת כעל העבר בלבד ומה דהוה הוה, אך פרשה זו 'קרח', הנדרשת בענין גנות המחלוקת וקלקולו, יפה נדרשת, דמועלת הדרשא מכאן ולהבא ג"כ: 'ובני קרח לא מתו' והינם בכל דור ודור. עכ"ד. לפי"ז שפיר קרו ליה רז"ל לעניניו של

וקרח שפקח היה, מה ראה לשטות הזו. אלא עינו הטעתו. ראה שלשלת גדולה עומדת הימנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, שנאמר: "משה ואהרן ככהניו ושמואל פקראי שמו" (תהלים פרק צט ו). ועשרים וארבעה משמרות עומדות מבני בניו שכולן מתנבאין ברוח הקדש, שנאמר: "כל אלה בנים להימן הזה המלך בדברי האלקים להרים קרו" (דה"א כה ה). אמר: אפשר הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני ואני אובד אותה? ולא ראה יפה, לפי שבניו היו עושין תשובה ועומדין מהן. ומשה היה רואה יפה. לכך נשתתף לבא לאותה חזקה, ששמע מפי משה שכולן אובדין ואחד פלט. שנאמר: "והיה אשר יבחר ד' הוא הקדוש" (במדבר טז ז).

וַיִּקַּמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאָנְשֵׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאֵתִים נְשִׂאֵי עֲדָה.. (במדבר ט"ז, ב')

ויש להתפלא: מדוע לא שאלו גם על המאתים וחמישים איש שהיו פקחים, מה ראו לשטות זו? והרי להם לא היה חשבון שמגיעה להם נשיאות כמו שהיה לקרח (עיין רש"י ט"ז, א') ולא כתוב שראו שתצא מהם 'שלשלת גדולה' (רש"י טז ז) כמו שראה קרח?

ושמעתי בזה משם מרן הגר"מ חדש זצ"ל, שאמר עפ"י מ"ד בגמרא (סנהדרין נ"ב:): 'למה תלמיד חכם דומה לפני עם הארץ? בתחלה דומה לקיתון של זהב. סיפר הימנו, דומה לקיתון של כסף.

נהנה ממנו, דומה לקיתון של חרש. כיון שנשבר, שוב אין לו תקנה'.

וכתב רש"י ז"ל: 'משום דאיירי בעדת קרח נקט לה, שהיו ת"ח, כדכתיב: "נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם" (במדבר פרק טז ב) וע"ש שפיתם אותו רשע כשנהנו ממנו, הקלו בעיניו להשיאם ולהחזיק ידו במחלוקת למרוד בהקב"ה'. עכ"ל (רש"י סנהדרין נב ב).

ומבואר שכל ר"נ איש נהנו ממנו של קרח וא"כ אין להתפלא עליהם, מנין לפקחים הללו לבוא לשטות זו? מאחר שהיו משוחדים. וכתוב (שמות כ"ג, ח): "פי השחד יעור פקחים", 'וקרח שפקח היה', עליו ישנה שאלה 'מה ראה לשטות זו...?' (רש"י טז ז).

והנה כתיב (הושע י"ד, י'): 'ישירים דרכי ה' וצדקים ילכו כם ופושעים יפְּשְׁלוּ כָּם'.

וה"נ כאן, שבאותו השבח שראה שיצא ממנו שאול... היה יכול להשתמש בו כדי להרחיק עצמו מהמחלוקת (בעבור נשיאות על בני קהת), שהרי לגדולה מזו מתוקן הוא, היינו ה'שלשלת הגדולה' שראה, אבל הוא עשה מזה ידים מוכיחות שהוא ראוי לצאת במחלוקת, מאחר שהוא נכבד מאד וכו'.

ובאמת עיקר טענתו וערעורו למה לא נבחר הוא לנשיאות בני קהת, כבר תירץ הוא בעצמו בזה גופא, שיצא במחלוקת על משה רבנו ע"ה, שזה מוכיח שהוא אינו ראוי כלל לאצטלא זו, כי איך אפשר למסור השררה על עבודת הקדש לאיש אשר אלה לו, שבשביל תאוות הכבוד מוכן הוא להפוך קערה על פיה ולחלוק על משה רבנו ע"ה, שהוא כחולק על הקב"ה. שהרי מרע"ה - כל מעשיו הם

עפ"י השי"ת. וכן עפ"י רוב כל הכועס וטוען טענות עבור איזו נקודה של כבוד שלפי דעתו קיפחוהו, וזהו בעצמו התירוץ הנכון שכבר אין מגיע לו הכבוד, כיון שהוא שופך בוז, גפרית ומלח על שכנגדו, עבור דבר של מה בכך."

וזהו שאמר: "כי תלוננו עלינו" כאשר תתקוטטו עמו, אז תווכחו לדעת "ואהרן מה הוא" - מי הוא ומה טיבו.

אמר: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולם מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה' (יבמות ס"ב:)

ועתה נתבונן נא, דהלא רק אונאת דברים היא והוא רק 'לאו' בעלמא ואין חייב על זה מיתה בידי שמים ולמה מתו?

אלא שע"ז נסבב חלול ד' גדול בעולם, שתלמידי חכמים, רבים זה עם זה ומבזים התורה ומצוותיה לעין כל. וידוע משאחז"ל (אבות ד', ד'; קדושין מ'): 'אין מקיפין בחילול השם, אחד שוגג ואחד מזיד'. ועל זה אני אומר, מורי ורבותי, למה לא נירא מארזי הלבנון, קדושי עליון, שבודאי היה לכל אחד תירוץ בפני עצמו שאין בו אשם ועיקר האשם על חברו? ואפילו הכי אנו רואים שתורתן וקדושתן לא הגנו עליהם ושלטה מידת הדין בכלם.

ועל כן, אחי ורעי, חוסו-נא על עצמכם ועל כלל ישראל וכל אחד במקומו יראה לכבות את אש המחלוקת, כדי שלא יהא

שמו הגדול מחולל עוד ויתאמץ להרבות שלום במקומו ובזכות זה נזכה שיקויים בנו הפסוק: "מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מלך אלקיך".

"ואם בריאה יברא ד' ופצתה האדמה את פיה" (במדבר ט"ז, ל')

נתקשו המפרשים להבין מדוע התאכזר מרע"ה בעונשם של קרח ועדתו. וידוע מה שכתב האלשיך הקדוש; שראה משה שזו התחלת כפירה בתורת ד', באומרם שמא בדה גם אותה מלכו.

ובזה מובן מאמרם: 'אמר רבא: מאי דכתיב; "שמש ירח עמר זבלה לאור חציך יהלכו לנגה ברק חניתך" מלמד; שעלו שמש וירח לזבול אמרו לפניו: "רבנו של עולם אם אתה עושה דין לבן עמרם נצא ואם לאו לא נצא". (סנהדרין ק"י.)

ונתקשו המפרשים; מדוע התערבו על ריב לא להם? אבל לפי דברי האלשיך הקדוש היה הריב נוגע גם להם, כי אם יהיה חס ושלוש בטול לתורה ממילא יהיה בטול גם לשמש ולירח, כאמור:

"אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי" (ירמיהו ל"ג, כ"ה).

"ואת כל הרכוש" (במדבר ט"ז, ל"ב)

חז"ל אמרו: ש'שלוש מטמוניות הטמין יוסף במצרים;

- * אחת נתגלתה לקרח
- * ואחת לאנטונינוס בן אסורוס
- * ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא'. (סנהדרין ק"י.)

בזה עוררו חז"ל, שבני אדם שזוכים לעושר משתמשים בו באופנים שונים:

- * נוהגים כקרח לנחול על ידו כבוד וגאווה.
- * משתמשים בו להנאת גופם לאכול ולשתות כאנטונינוס שלא פסק מעל שחננו לא צנון ולא חזרת.

- * הולכים בדרך הצדיקים לעשות בו צדקה וחסד ולזכות על ידו לעולם הבא! ■

"אל תפן אל מנחתם"

>>> המשך מעמ' 1

יתרו מכניס את משה פנימה, מאכיל אותו לחם ומשקהו. מן הוון להוון, נתן לו את בתו צפורה לאשה. מי זה יתרו? קין? מה הוא נותן לו? את הבת שלו, מי היא? התאומה של הבל שהם רבו עליה, עתה הוא מחזיר לו אותה. מה אמר יתרו למשה? "אני חתנך יתרו" (שמות פרק יח ו), ראשי תיבות אני חותנך יתרו? אחי. אתה אחי, מגלגול קודם!

ועתה נבדוק מה אמר יתרו כשהיה קין? אמר: "לית דין ולית דיין ולית עלם אחרן".

בתחילה הוא אמר "לית דיין"! מה אמר יתרו עתה? יש דיין, מתי? כשהוא ראה מלחמת עמלק ויציאת מצרים, אמר: "עתה ידעתי כי גדול ד' מכל-הָאֱ-לֹקִים" (שמות יח' יא). "עתה ידעתי" - קודם לא ידעתי! כשהייתי קין לא ידעתי, אבל "עתה ידעתי כי גדול ד'".

בתחילה הוא אמר "לית דיין"! מה אמר יתרו עתה? יש דיין, מתי? "כי בדרך אשר ידו עליהם" (שם), המצרים זרו להטביע את הילדים ביאור, מה החזיר להם הקב"ה מידה כנגד מידה? שהטביע את פרעה, רכבו ופרשיו בים, אז הוא ראה שיש מנהיג לבריאה שמשלם עונש לרשעים כרשעתם. הוא שאמר, "ואין פריעה מן הרשעים", הוא ראה כי בדיוק "בדרך אשר ידו" הם לקו.

ומי אמר למשה פרשת דיניים; "ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת...". יתרו! ועל שמו נקראת הפרשה - 'פרשת יתרו'. עכשיו הוא הבין את דברי הבל! יש דיין ויש דיין!

כעת הוא תיקן, כשהחזיר לו את האחות התאומה ואמר "יש דיין ויש דיין".

ומה עם 'עלם אחרן'? יש 'עלם אחרן' או אין?

בזה אנחנו מגיעים לגלגול קין בקרח.

קרח היה גלגול נשמתו של קין, כי בכל אדם יש נפש, רוח, נשמה. נשמה - קרח היה פקח, היה בעל רוח הקדש והיה עשיר גדול, אומרים 'עשיר כקרח'. מניין היתה עשירותו של קרח? כשיוסף שלט במצרים ובכל העולם כולו והיה המשביר לכל, הוא עשה שלש מטמוניות מכל הכסף של העולם שקנו אוכל במצרים. את אחד האוצרות האלה מצא קרח. היה לו שלש מאות חמורים

ועצת בלעם לא היתה אשה אחת שסרחה או סטתה, היתה רק אשה אחת שפרסם אותה הכתוב, קראו לה; "שלמית בת דביר" (ויקרא פרק כד יא) ולמה נקראה "שלמית בת דביר"? כי היא היתה פטפטונית. שלומית - היתה אומרת לכולם שלום, מה שלומך? מה שלומכם? שלום, ביי, היי, צ'או, כל השלומות היתה אומרת ואף סאלם עליכום. והיא היתה "דביר", דברנית - מדברת, מדברת, מדברת, מדברת..

וחכמים אמרו: 'לא ירבה שיחה עם האשה באשתו נאמר, קל וחומר באשת חברי'. תחילת עון ופשע מתחיל בדבור. שלום, מה שלומך, מה שלומך, מה שלומנו, וככה זה ממשיך, עד שאמרו חכמים אפי' לא ידבר עם אשתו או בתו בשוק, למה? הירווא לא יודע שזה אשתו או בתו, שמא יחשוהו. כ"כ שומרת התורה שאדם לא יגיע למצב שחלילה יתחרט עליו.

ז"א "שלמית בת דביר" זאת דברה, דברה.. המצרי ראה ושמע אותה ויום אחד כשהבעל הלך, הוא נכנס ויצא. הבעל חזר, הבין מה קרה ואז היה ויכוח ביניהם בחוץ, והמצרי עוד הכה את העברי.

מי זה המצרי? קין! במה הוא חטא עכשיו? באשת איש. עוד הפעם על ענין אשה, כמו שהוא התוכח עם הבל על התאומה, עוד פעם נכשל בענין הזה.

מה עשה משה שהוא גלגול הבל? הכה אותו בשם המפורש והרגו וטמן אותו בחול.

מה עשה קין להבל? הרג אותו וטמן אותו בחול, מה עשה הבל עכשיו לקין? הרג אותו וטמן אותו בחול: "וינף את המצרי ונטמנהו בחול" (שמות פרק כ' ב), סגירת מעגל קטן וראשון.

כיון שהוא הרגו בשם המפורש שזה שם קדוש, יצאה הרוח של קין והלכה ליתרו שהוא היה נפש של קין ובזכות זה יתרו שהיה כומר לע"ז חוזר בתשובה.

בגלל המעשה שמשו הרג את המצרי, פרעה מוציא גזר דין מות נגד משה ומשה נאלץ לברוח למצרים, לאן הוא בורח? ליתרו, במדין.

משה מגיע למדין ורואה את בנות יתרו על הבאר והרועים לא נותנים להם לשאוב. הוא מציל אותם מיד הרועים והן נכנסות הביתה ומספרות לאביהן יתרו: "איש מצרי הצילנו מיד הרעים" (שמות פרק ב' יט).

איש מצרי? איש עברי? לא, המצרי הציל אותם, למה? אם משה לא היה מכה את המצרי הוא לא היה בורח לכאן ולא היה מציל אותן, אם כן המצרי הציל אותן.

מתחבר'ים...

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

ביום ראשון 03/07/05
השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

במלון רמת אביב דרך נמיר 151 תל-אביב

חניה חנם אגד: 74, 86, 501, 601, 900, 910 תל: 24, 25, 27, 90, 127 לע"ז אשר עקיבא בן אסתר ז"ל לכתובים, פרטים 057-7800332, 03-6295036 עד שעה 14:00 © כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" הערב מאובטח דמי כניסה 15 ש"ח לכיסוי ההוצאות

WWW.SHOFAR.NET

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק

ביום רביעי ו' תמוז 13.07.05
יציאה בשעה 7:30 בדיוק

המסלול:	11:30	קבר רבי מאיר בעל הנס וקבר הרמב"ם
	13:00	כינר הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א
	14:30	כינר ארוחת צהרים כיד המלך
	17:00	מירון קבר רבי שמעון בר יוחאי

ההרשמה במשרדי "שופר" רח' מתתיהו 10, בני ברק טל: 03-677779

זכרון עולם

המעוניין לתרום לעלוי נשמה, ליום זכרון או להצלחתו: יתקשר לטל': 03-6762226 למחלקת 'גנזי המלך'

גליון זה "גנזי המלך" מוקדש לעילוי נשמתם של הנפטרים המצוינים כאן
this booklet is sponsored for the memory of:

ג'יובני אמתי בן קרלא לזכות לחזור בתשובה שלמה Giovanni Amati ben Carla	יהודית חכמון בת גמילה ובנותיה לפרנסה וחיים טובים Jeudit Hakmun bat Gamila and her daughters	אזורה נחום בן ג'מא ומשפחתו להצלחה ופרנסה טובה Azura Nahum and his family	ג'יאני מוסכתי בן כוסטנצא שיזכו כל עם ישראל לברכה שלמה Gianni Moscati ben Costanza
אילן חי רבש בן ג'לוסומינה ושותפו סימו נאזו נעמן בן לאורא - לפרנסה טובה Ilan Hai Devash ben Gelsomina and his associate Simo Nesi Naaman ben Laura	דב חיים רבש בן מיכול מינא לפרנסה טובה ולבנות בית כשר ונאמן Dov Haiim Devash ben Micol Mina	מרטינה די קסטרו בת סבריינה לרפואה שלמה Martina Di Castro bat Sabrina	אדי מסיקה בן ג'יוליה לזיווג הגון כדי לבנות בית כשר בישראל Eddy Messica ben Giulia
סטפנו קלאו בן פראנקא לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתו Stefano Calo' ben Franca	יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת ג'יוליה לזכות בבן זכר Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	השותפים: לאונה סונינו בן ג'יוליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספדיה בן אמליה לחיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	דוד אידורד פדלון בן רינה ומשפחתו לרפואה ופרנסה טובה David Eduard Fadlun ben Rina and his family
יעקב ג'קומו טראגי'נה בן אסתר לעלוי נשמתו Yaakov Giacomo Terracina ben Ester	דינה סרור בת מסעודה ובנו משה בנורו בן דינה - לעלוי נשמתם Dina Seror bat Mesauda and his son Moshe Bendaud ben Dina	ונדא פוג'אטו בת אלאונורה לעלוי נשמתה Wanda Poggetto bat Eleonora	אנריכו אהרון מג'אר בן רואא לעלוי נשמתו Enrico Aaron Magiar ben Rosa
מברך נחום בן מיסה ואשתו ג'מא בלולו בת ג'ורא - לעלוי נשמתם Mevorach Nahum ben Misa and his wife Gemma Bellulu bat Giora	נואמי ג'רבי בת מרים לעלוי נשמתה Noemi Djerbi bat Miriam		

הופעת משאית הפלאים

יום חמישי 30.6.05 צומת ירקונים מול "חצי ח'ינם" במתחם הישן של "הום סנטר" פתח תקוה בשעה 19:00
יום רביעי 06.7.05 שכ' נוה י'ם רח' הנחשול ברחבת בית הכנסת ראשון לציון בשעה 19:30

ניתן להזמין את משאית הפלאים לפרטים טל' 050-2040325 שפריז

אבריאל
יש טעם!

טעם נפלא!

100% סויה אורגנית!

פולוי סויה לא מהונדסים!
(אכן הטעם הנפלא)

רק 1.4% שומן!

יש יתרונות
אמסקה סויה
של טעמן:

בהשגחת הברוך
מאיר שלום
אברהם הרצל